

2

Adatbázisépítési pályázat kiírásának szempontrendszer tervezete

Az 1992 végén kiírandó adatbázisépítési pályázaton a következő szempontokat kellene figyelembe vételét javasoljuk.

Az eddig támogatott adatbázisoknak az AT elnökségének véleménye alapján véglegesített rangsorolása után a következő szempontokat vegyük figyelembe:

1. *A legrosszabra értékelt adatbázisok építőit (intézményi csoport, esetleg intézmény) zárjuk ki az új pályázatból.*
2. *A közepesre értékelt adatbázisok építői pályázhatnak, de ne ugyanannak az adatbázisnak a továbbépítésével.*
3. *A jóra értékelt adatbázisok továbbfejlesztését lehetőség szerint támogassuk.*

Szakmai szempontok

TÉMA

1. Jelölje meg a pályázó az adatbázis témakörét, s azt, hogy milyen kör számára lehet érdekes az adatbázis. (Egyetlen intézmény érdeklődési körét kielégítő adatbázist ne támogassunk!)
2. Az adatgyűjtő közölje, hogy tud-e hasonló adatbázis szolgáltatásáról Magyarországon vagy külföldön. Az egyéb hasonló adatbázisok mennyiben fedik át, és mennyiben különböznek a saját adataiktól.
3. Az adatbázis-pályázatnál a témát ne korlátozzuk a K+F szférát érintő adatbázisokra, hanem a közérdeklődésre számot tartó adatbázisokat is támogassuk!
4. Preferáljuk a teljes szövegű adatbázisokat (ahol az adatok az elsődleges információt, pl. egy teljes cikket, teljes szabványleírást stb. tartalmaznak) illetve azokat, amelyeknél a szolgáltatás és az elsődleges információk egy helyen vannak.
5. Jelölje meg a pályázó, hogy milyen típusú adatbázist kíván szolgáltatni (pl. szöveges, relációs, grafikus)

AZ ADATOK GYŰJTÉSI KÖRE

1. Csak olyan pályázatot támogassunk, ahol az összegyűjtött adatok már elektronikus médián vannak. A pályázatban az eddig összegyűjtött adat mennyiségét (rekordszám/rekordnagyság, vagy Mbyte) közölje a pályázó.
2. Az adatok gyűjtésének módját - tehát azt, hogy milyen forrásból szerzik be, mennyi időnként és milyen mennyiségű adat érkezik be - az adatgyűjtő pontosan írja le.

Ha egy beérkező forrásanyagot csak részben visz fel az adatbázisba, jelölje meg azokat a szempontokat, amelyek szerint a kiválasztás történt, hogy az online lekérdező tudatában legyen annak, mennyire teljes adatokat kap. (pl. nem elég, hogy egy könyvtárba beérkező szakirodalom egy részének referátuma - milyen szempontok szerint kiválasztott része.)

Ha az adatbázis lényegében csak honosítás, indokolja meg a pályázó, hogy miért van erre szükség (pl. a külföldi lekérdezés és a saját szolgáltatás árának összehasonlítása).

Elképzelhető olyan adatbázis támogatása, amit egyszer kell felépíteni, s néhány évig érvényes marad (pl. Nemzetközi Szabadalmi Osztályozás 5 évig érvényes vagy a Nemzeti Bakterológiai Törzsgyűjteményhez évenként max. 1-2 adat kerül hozzá.) Ekkor az adatbázisnak a felépítés után teljesnek kell lennie.

3. A pályázónak biztosítania kell, hogy az adatgyűjtés és felvitel legalább 3 évig folyamatos legyen.

SZOLGÁLTATÁSI FELÜLET

1. Csak a többfelhasználós (egyszerre legalább 5), online, X.25-ös hálózaton elérhető szolgáltatás kaphat támogatást. A szolgáltatógépet lehetőleg sormódban és a teljes képernyőt kihasználó üzemmódban is el lehessen érní.

Előnyben kell részesíteni azokat a szolgáltatókat, amelyek TCP/IP hozzáférést is nyújtanak.

2. Jelölje meg a pályázó, hogy milyen adatbáziskezelő rendszerrel kívánja az adatbázisát szolgáltatni. (Saját fejlesztésű rendszert lehetőleg ne támogassunk. Ha mégis, akkor nagyon szigorú tesztelés után vegyük át, és csak abban az esetben, ha a felhasználókhöz nem kell külön szoftvert telepíteni a lekérdezéshez.)

Amennyiben a pályázónak nincs adatbáziskezelő rendszere a szolgáltatáshoz, és az IIF központi szolgáltató gépeire szándékozik telepíteni az adatbázist, jelölje meg, hogy a központi gépeken lévő rendszerek közül melyik felelne meg szolgáltatásra (BRS/SEARCH, ULTRIX/SQL).

Az IIF központi gépről történő szolgáltatás esetén a frissítés kétféleképp történhet:

a pályázó a keletkező új rekordokat rendszeresen átadja felvitel céljából az IIFKI által kijelölt üzemeltetőnek az előre megadott formában,

a pályázó a frissítést saját maga végzi (ekkor az adatok épségéért ő felel).

3. Jelölje meg a pályázó, hogy az adatok szolgáltatását ingyenesen vagy térítésért vállalja, jelölje meg a térítés mértékét is. A központi gépről történő térítéses adatbázisok esetén a befolyt összeget meg kell osztani az adattulajdonos és a központi gépet üzemeltető szervezet között.

4. Az adatbázisok szolgáltatási felületének kialakításánál a következő követelményeket állítjuk:

Legyen ún. "help" mind az adatbáziskezelő rendszerhez, mind pedig az adatbázishoz.

Menüvezérelt lekérdezés legyen a gyakorlatlanabb felhasználók részére, a gyakorlottabbak részére pedig lehetőleg legyen egy gyors lekérdezést biztosító felület.

A bejelentkező panelen tüntessék fel a rekordok számát és a legutolsó frissítés időpontját.

Dokumentáció nélkül adatbázist nem veszünk át.

Jelöljék meg azt a személyt, akihez az adatbázissal kapcsolatban további információkért lehet fordulni.

Előnyben részesüljenek a többnyelvű adatbázisok.

5. Amennyiben az adatbázis nem elsődleges adatokat tartalmaz, jelölje meg a pályázó, hogy az érdeklődő hol és milyen feltételek mellett juthat az elsődleges anyaghoz.

EGYÉB SZEMPONTOK

1. Jelölje meg a pályázó, hogy nyert-e támogatást korábbi IIF adatbázis-építési pályázaton! Írja le, hogy azt az adatbázist szolgáltatják-e, frissítik-e, s ha nem, miért.
2. Adatbáziskezelő rendszer megvételét ne támogassuk.
3. Meggondolandó, hogy a CD-ROM-os szolgáltatás, mint adatbázis-építési feladat, ebből a pályázatból támogatható-e?

Tóth Beatrix

Springer Ferenc

IIFP KI